

Mateřská škola,
Petrovice

Školní vzdělávací
program

pro předškolní vzdělávání

„Pohádkový rok“

OBSAH ŠVP

Kapitola	Strana
Identifikační údaje o škole	3
Charakteristika školy	4
Podmínky vzdělávání	5
Organizace vzdělávání	12
Charakteristika vzdělávacího programu	14
Vzdělávací obsah	21
Struktura evaluace MŠ	34

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Adresa MŠ:

Mateřská škola, Petrovice, Petrovice 52, 503 55 Petrovice
telefon: 739 454 940, e-mail: mspetrovice@seznam.cz
www.mspetrovice.cz, IČO: 70988889

Zřizovatel MŠ:

Obec Petrovice, Petrovice 104, 503 55 Petrovice
telefon 495 445 126, e-mail: 50355petrovice@email.cz
www.petrovice.eu, IČO: 00269301

Statutární zástupce:

Mgr. Kateřina Tomášová, ředitelka školy

Školní vzdělávací program zpracovala ředitelka školy Mgr. Kateřina Tomášová ve spolupráci s ostatními pedagogickými pracovníky školy. Program je zpracován v souladu s Rámcovým programem pro předškolní vzdělávání.

Tento ŠVP byl projednán na pg radě dne 27. 08. 2019

Číslo jednací:

Platnost ŠVP: od 1. 9. 2019 do 31. 8. 2022

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola sídlí v budově bývalé Lidové školy hospodářské, jejíž základní kámen byl položen 18. 6. 1867. Rekonstrukce původní budovy byla provedena v roce 1934. Mateřská škola byla otevřena 16. září 1977, školou jednotřídní. Dalšími, většími i menšími úpravami procházela budova i interiér i v průběhu dalších let. Největší úpravy co do rozsahu i financí byly provedeny v létě roku 2008 (výměna topení, oken, zateplení stropů, rekonstrukce místnosti v zadní části budovy, výměna nábytku...) V létě roku 2012 dostala budova novou barevnou fasádu. Od roku 2008 je mateřská škola dvojtřídní, od 1. 9. 2018 je kapacita mateřské školy 40 dětí.

Budova je jednopatrová. V přízemí se nachází školní kuchyň s jídelnou, ložnice, ředitelna, šatna dětí a zaměstnanců, sociální zařízení pro děti a zaměstnance a plynová kotelná. V prvním patře jsou umístěny obě třídy a sociální zařízení pro děti. K budově náleží sklep a prostorná půda. Vytápění je zajištěno plynovým kotlem. S ohledem na vnitřní uspořádání školy (schody, členitost budovy) nemůžeme ke vzdělávání přijímat děti s těžkými tělesnými vadami.

V mateřské škole se nacházejí dvě třídy. 1. Třída „Myšičky“ je určena pro děti ve věku 2-4 roky, 2. třídu s názvem „Ježečci“ navštěvují děti ve věku 4 - 7 let.

U školky najdeme prostornou zahradu s různými druhy dřevin. Na zahradě je umístěno několik herních prvků, které byly pořízeny díky různým grantům (Nadace VIA, Společná Cidlina). V roce 2014 bylo vybudováno nové pískoviště, v létě 2017 proběhla výstavba venkovního altánu. Výhodou zahrady je i svažité terén, který je využíván hlavně v zimě.

Od 1. ledna 2003 je MŠ v právní subjektivitě, zřizovatelem je obec Petrovice. Budovu MŠ má ředitelství ve výpůjčce od obce. Mateřskou školu navštěvují děti z Petrovic a okolních obcí.

3 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

3. 1 Věcné podmínky

Prostorové uspořádání tříd vyhovuje nejrůznějším činnostem dětí. Jsou vytvářeny různé hrací koutky, které jsou podle zájmu dětí obměňovány. Veškerý nábytek i další zařízení jsou přizpůsobeny dětem předškolního věku, u sedacího nábytku je volena dvojitá výška (pro mladší a pro starší děti). Nábytek v celé mateřské škole (skříně, židle, stolky, lehátka, šatní skřínky) je nový a splňuje veškeré předepsané normy. Hračky a pomůcky pro děti jsou v dostatečném množství, doplňují se a obměňují dle potřeby. Vzhledem k přijímání dětí mladších tří let jsou v poslední době kupovány i hračky určené pro tyto mladší děti, drobnější věci jsou v 1. třídě uloženy z bezpečnostního hlediska ve vyšších policích a uzavřených skřínkách. Od roku 2013 využíváme při vzdělávání interaktivní tabuli. Na výzdobě školky se podílejí hlavně děti, veškeré dětské práce jsou přístupné jak dětem, tak jejich rodičům (portfolia dětí v jednotlivých třídách). Na budovu mateřské školy bezprostředně navazuje školní zahrada, která umožňuje dostatečné vyžití pro všechny děti (průlezky, pískoviště, houpadla, kopec, klouzačka atd.). Veškeré vnitřní i venkovní prostory splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

3. 2 Životospráva

Mateřská škola má svoji vlastní kuchyň. Strava je vyvážená a plnohodnotná, do jídelníčku je v dostatečném množství zařazována zelenina i ovoce. Kromě tradičních českých jídel jsou zařazována i jídla zdravé moderní kuchyně, děti si na nové pokrmy dobře zvykají. Děti do jídla nenutíme, ale snažíme se, aby vždy ochutnaly. Příkladem pro děti jsou zaměstnankyně MŠ. Po celý den mají děti k dispozici tekutiny (ve třídách a na zahradě čistou vodu), učitelky dbají na dodržování pitného režimu. Snažíme se, aby děti měly dostatek pohybu ve škole i venku. Pokud má dítě zájem pracovat na interaktivní tabuli, doba práce je sledována a nepřesahuje čas 10 minut. Respektujeme individuální potřeby aktivity a odpočinku u každého dítěte. Po obědě je zařazován odpočinek (mladší děti na lehátkách, starší děti na matracích bez převlékání do pyžam), všechny děti odpočívají při čtení pohádek cca 30 minut. Pro děti s nižší potřebou spánku jsou připraveny náhradní aktivity.

3. 3 Psychosociální podmínky

Nově přichozím dětem umožňujeme postupné seznamování se s pobytem v MŠ, rodiče mají možnost již po zápise do MŠ přijít si s dítětem kdykoliv pohrát. Po přijetí do MŠ se snažíme po dohodě s rodiči stanovit adaptační režim tak, aby co nejvíc vyhovoval individualitě dítěte, individualitu každého dítěte potom respektujeme ve všech směrech. Společně s dětmi se snažíme o vytvoření kamarádkého prostředí, které je plné důvěry, tolerance a respektu k odlišnostem jednotlivých dětí. Společně s dětmi vytváříme pravidla společného soužití v MŠ a tato pravidla dodržujeme za každé situace. Děti podporujeme v jejich samostatnosti, vyhýbáme se kritickým a hodnotícím výrokům, používáme výroky povzbuzující. Naším cílem je vychovat zdravé a šťastné dítě, které bude i v dospělosti na mateřskou školu rádo vzpomínat.

3. 4 Organizace vzdělávání

V průběhu dne jsou vyváženy spontánní a řízené aktivity, většinou však spontánní převažují. Ve výchovně - vzdělávacím procesu jsou zastoupeny všechny druhy učení, přičemž preferujeme učení hrou a podněcujeme děti k aktivitě, tvořivosti a experimentování. Dítě má možnost nabízenou činnost odmítnout. Při plánování činností vycházíme z potřeb a přání dětí, využíváme i aktuálních situací. Zcela respektujeme soukromí dětí a také individuální tempo každého dítěte.

3. 4. 1 Režim dne

Režim dne - 1. třída „Myšičky“

6.30 - 9.30	volné hry, komunitní kruh, pohybové aktivity, dopolední svačina (9.00 - 9.15), skupinové a individuální činnosti
9.30 - 11.30	pobyt venku
11.30 - 12.00	příprava na oběd, oběd
12.00 - 14.00	hygiena, příprava na odpočinek, poslech pohádky, odpočinek (děti s nižší potřebou spánku průběžné vstávání, klidné hry)
14.00 - 16.00	vstávání, odpolední svačina (14.15), volné hry (převážně venku), rozchod dětí

Režim dne - 2. třída „Ježečci“

6.30 - 10.00	volné hry, komunitní kruh, pohybové aktivity, dopolední svačina (9.15 - 9.30), skupinové a individuální činnosti
10.00 - 12.00	pobyt venku
12.00 - 12.30	příprava na oběd, oběd
12.30 - 13.00	hygiena, relaxace - poslech pohádky
13.00 - 14.30	odpočinek na matracích, děti s nižší potřebou spánku klidné hry, grafomotorika, práce s interaktivní tabulí, další aktivity
14.30 - 16.00	odpolední svačina (14.30 - 14.45), přechod do 1. třídy, volné hry (převážně venku), rozchod dětí

V případě příznivého počasí jsou činnosti co nejvíce přesouvány ven. V případě potřeby je možné režim dne upravit, avšak vždy s ohledem na potřeby dětí.

3. 4. 2 Provozní doba mateřské školy

Mateřská škola je s celodenní péčí, provozní doba mateřské školy je od 6.30 do 16.00 hodin.

Budovu školy otevírá učitelka. Děti se scházejí v 1. třídě Myšiček, v 7.30 odcházejí do své třídy děti ze 2. třídy Ježečků.

Po odpolední svačině se děti spojují do třídy Myšiček ve 14.45 hodin.

3. 5 Řízení mateřské školy

Všichni zaměstnanci tvoří jeden tým, mají právo vyjádřit se k procesu výchovy a vzdělávání. Zaměstnanci mají jasně vymezeny své povinnosti i pravomoci, ve škole je vytvořen funkční informační systém. Ředitelka školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně zaměstnance motivuje, podporuje jejich vzájemnou spolupráci. Na velmi dobré úrovni je spolupráce s rodiči. Ředitelka MŠ je kdykoli po předchozí dohodě k dispozici rodičům, konzultuje s nimi otázky týkající se dětí, chodu MŠ, řeší případné stížnosti. Výborná je spolupráce se zřizovatelem MŠ, obcí Petrovice, zřizovatel se aktivně zajímá o chod školy a se školou často spolupracuje při různých akcích. Snažíme se navázat i spolupráci s ostatními obecními úřady v okolních obcích (např. možnosti získávání finančních darů, informace o demografickém vývoji v dané obci, možnost vystoupení dětí z MŠ na různých akcích...). Spolupracujeme se ZŠ Skřivany, s okolními mateřskými školami, se spolky v obci. Důležitá je i spolupráce s odborníky (PPP, SPC...), 1x

ročně je v MŠ prováděna logopedická depistáž (SPC HK) a rodiče mají možnost screeningového vyšetření zraku, které 1x ročně provádí firma Prima Vizus, o.p.s.

3. 6 Personální a pedagogické zajištění

Všechny pedagogické pracovnice plně kvalifikované. Ředitelka a jedna učitelka mají vysokoškolské vzdělání, dvě učitelky jsou absolventkami střední pedagogické školy. Všichni pedagogové se neustále vzdělávají, a to formou samostudia (odborná literatura, odborné časopisy) a účastí na vzdělávacích akcích. V minulých letech se učitelky zúčastnily vzdělávacích akcí, které byly zaměřené na práci s interaktivní tabulí v mateřské škole (ředitelka získala oprávnění k lektorování práce s interaktivní tabulí), absolvovaly kurz první pomoci. Ředitelka je zároveň zdravotníkem zotavovacích akcí. Vzdělávání v posledních letech bylo zaměřeno např. na práci s dětmi se SVP, legislativu a management, matematickou a čtenářskou pregramotnost, polytechnické vzdělávání, psychomotorické hry, mluvní průpravu, ICT oblast a specifika práce s dvouletými dětmi v MŠ. Dvě učitelky a ředitelka absolvovaly kurz logopedického asistenta. Při všech činnostech je zajištěna optimální pedagogická péče. Personál školy se chová podle společenských pravidel a je pro děti vzorem.

3. 6. 1 Pracovníci mateřské školy

Pedagogové:

Mgr. Kateřina Tomášová - ředitelka, učitelka ve 2. třídě; vzdělání - SPgŠ Nová Paka, UHK - Předškolní pedagogika

Bc. Martina Dvořáková - učitelka v 1. třídě; vzdělání - SOŠPg Nová Paka - obor Předškolní a mimoškolní pedagogika, UHK - Učitelství pro mateřské školy

Věra Šťovíčková - učitelka ve 2. třídě; vzdělání - SPgŠ Nová Paka - obor Předškolní pedagogika

Olga Zatloukalová - učitelka v 1. třídě; vzdělání - SPgŠ Nová Paka - obor Předškolní pedagogika

Nepedagogové

Hana Hrdá - školnice, vedoucí ŠJ

Ivona Škodová - kuchařka

3. 7 Spoluúčast rodičů

Mezi MŠ a rodiči panuje oboustranná důvěra, zachováváme diskrétnost ve vnitřních rodinných záležitostech. Pokud mají rodiče potřebu řešit nějaký problém, ředitelka MŠ je po předchozí domluvě k dispozici, společně se vždy snažíme najít nejlepší řešení. Rodiče mají volný vstup do MŠ kdykoli během dne, mají možnost účastnit se různých programů organizovaných MŠ, jsou pro ně ze strany MŠ pořádány různé akce. O dění v MŠ jsou rodiče informováni různými formami - ústní sdělení, nástěnka, www stránky, Facebook... Spolupráce s rodiči funguje na základě partnerství. Rodiče mají možnost vyjádřit svou spokojenost či nespokojenost pomocí dotazníků (obvykle 1x za 2 roky).

3. 8 Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dle školského zákona dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností, k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte.

Jedná se tedy o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, děti nadané a také o děti ze sociálně znevýhodněného prostředí a z odlišného jazykového prostředí.

V naší mateřské škole se snažíme o uspokojení základních i speciálních potřeb všech dětí, o vytvoření optimálních podmínek k rozvoji jejich osobnosti, k učení i ke komunikaci a dosažení co největší samostatnosti. Ke všem dětem přistupujeme individuálně, zohledňujeme jejich pracovní tempo a přizpůsobujeme pedagogické metody.

Pokud pedagog zjistí, že by některé z dětí mohlo mít speciální vzdělávací potřeby, vypracuje ve spolupráci s rodiči plán pedagogické podpory (PLPP). Po uplynutí doby jeho realizace, vyhodnotí společně s rodiči jeho přínos a v případě potřeby doporučí odborné vyšetření.

U dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními postupuje škola dle doporučení školského poradenského zařízení (vytváří individuální vzdělávací plán, zajišťuje materiální i personální podmínky vzdělávání, přizpůsobuje metody vzdělávání

apod.) S těmito postupy jsou seznámeni všichni zaměstnanci, kteří s dítětem pracují.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracují pedagogové se školským poradenským zařízením a dalšími odborníky. Nedílnou součástí je také spolupráce s rodiči dítěte, ale také rodiči ostatních dětí z dané třídy

3. 8 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Za nadané dítě se dle vyhlášky č. 27/2016 Sb. považuje především dítě, které při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Nadaným dětem je třeba zajistit co nejlepší péči odpovídající jejich předpokladům a nárokům

Sledujeme živost dítěte, míru potřeby spánku, která je u nadaných dětí nižší, vysokou úroveň aktivity schopnost soustředit se velmi dobře, po dlouhou dobu i na několik věcí současně, zvýšená reakce na vnější podněty, velká potřeba přísunu nových podnětů, neobvyklá paměť, velká rychlost učení, rychlý rozvoj řeči, časný zájem o písmena, čísla a jiné znaky a všeobecná zvědavost.

Vždy máme na paměti, že žádné dvě děti nejsou stejné a nelze je popsat pouze souborem určitých projevů. Nadané dítě nemusí být úspěšné ve všech vzdělávacích oblastech, jeho schopnosti mohou být nerovnoměrně rozloženy i rozvinuty, a to až do té míry, že může v jistých oblastech podávat i průměrné, či podprůměrné výkony, a také to nejsou vždy děti bezproblémové, mohou být i sociálně nekonformní i nepřizpůsobivé. Dítě s mimořádným nadáním rozvíjíme po všech stránkách.

Při identifikaci vysoce nadaného dítěte informuje pedagog ředitelku školy, která dále spolupracuje s rodiči a školským poradenským zařízením. Pedagogové pak dále pracují s dítětem v souladu s doporučením školského poradenského zařízení.

3. 10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Děti mladší tří let jsou do mateřské školy přijímány na základě rozhodnutí ředitelky školy po splnění kritérií a zákonných podmínek přijetí dítěte do MŠ a

určitých podmínek týkajících se připravenosti a zralosti dítěte pro vstup do mateřské školy.

Dítě by mělo být bez plen, umět si říct, když potřebuje na toaletu. Dále by mělo zvládat základní sebeobsluhu (oblékání a svlékání základních částí oblečení, zouvání a nazouvání bot, pití z hrníčku, jíst lžící, smrkání).

Děti mladší tří let jsou zařazovány do 1. třídy Myšiček společně s dětmi tří až čtyřletými. Personální obsazení zajišťují dvě paní učitelky, z nichž jedna je v této problematice proškolená, obě paní učitelky se v této oblasti dále vzdělávají.

Hlavním cílem této třídy je pomoci dětem odpoutat se od rodičů, adaptovat se na prostředí a režim mateřské školy, začlenit se do kolektivu vrstevníků, osvojit si základní sebeobslužné a hygienické návyky a získávání samostatnosti.

Režim dne a plánované aktivity jsou přizpůsobovány individuálním potřebám aktivních činností a odpočinku dětí. Paní učitelky i chůva k dětem přistupují s citem a trpělivě a zaměřují se především na učení prožitkem. Dávají dětem dostatečný prostor pro spontánní hru, odpočinek a vytváří podmínky pro celkový rozvoj jejich osobnosti.

Hračky a vybavení třídy, které je pro děti mladší tří let vhodné a bezpečné, průběžně doplňujeme v závislosti na finančních možnostech mateřské školy.

4 ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

4. 1 Charakteristika tříd

1. třída - Myšičky

Jedná se o třídu pro děti ve věku 2-4 roky, přesné věkové složení a počet chlapců a dívek je rozpracováno v TVP. Prostorná třída je vybavena novým sedacím nábytkem dvou velikostí a též novými skříněmi na ukládání pomůcek a hraček. Skříně jsou vybaveny převážně otevřenými policemi a hračky uloženy v košíkách tak, aby děti měly vše na očích a volně přístupné. Je zde vytvořeno několik hracích koutků pro různé hry dětí. Oblíbený je velký barevný domeček. Od května 2013 je v této třídě umístěna interaktivní tabule, která byla zakoupena díky sponzorským darům a jednorázového příspěvku od zřizovatele. Tabuli využívají k výchovně vzdělávací práci děti z obou tříd. Vzhledem k věku se děti v této třídě seznamují s mateřskou školou, učí se od starších kamarádů a jsou nenásilně zapojovány do různých činností. Ve třídě "Myšiček" se u dětí střídají dvě paní učitelky, které plánují a přizpůsobují veškeré činnosti individuálním potřebám dětí.

2. třída - Ježečci

Třídu Ježečků navštěvují děti ve věku 4-6 (7) let (přesné věkové složení a počet chlapců a dívek je každoročně rozpracováno v TVP), kteří se pod vedením paní učitelky snaží zúročit vše, co načerpali v minulých letech a tím se nenásilnou formou připravují na roli budoucího školáka. Učí se např. ve zvýšené míře pečovat o své věci - výborně se osvědčují výtvarné kufříky - každé dítě má ve svém kufříku uloženy svoje výtvarné potřeby. Také zde najdeme koutky pro hru dětí. Nábytek je nový, hračky a pomůcky jsou přehledně uloženy v policích a boxech, děti mají ke všemu volný přístup. V této třídě působí tři paní učitelky.

Děti se scházejí ve třídě Myšiček, v 7, 30 hodin uklízejí hračky a přesunují se do své třídy. Po dohodě s učitelkou ze třídy Myšiček si mohou svoji činnost dokončit a přidat se ke své skupině i v pozdějším čase.

U některých činností dochází k souběžnému působení obou učitelek. Jedná se zejména o pobyt venku, akce probíhající mimo areál školy (výlety apod.), stolování, činnosti související s přípravou na pobyt venku (hygiena, oblékání...). V případě, že nelze z organizačních či jiných důvodů zajistit souběžné působení dvou učitelek, zajistí ředitelka dozor jiným zaměstnancem školy.

4. 2. Přijímání dětí

Do mateřské školy jsou přijímány děti na základě kritérií, které stanovuje ředitelka mateřské školy po dohodě se zřizovatelem vždy na daný školní rok. Kritéria jsou stanovena ve vnitřním předpise, který je k dispozici rodičům. Zápis dětí do mateřské školy se uskutečňuje v 1. polovině května. Termín bývá vyhlášen obvykle měsíc předem, informován je zřizovatel mateřské školy a obecní úřady spádových i dalších okolních obcí. Informace o zápise jsou vyvěšeny písemně (nástěnka MŠ, vývěsky v obcích) a v elektronické podobě na webových stránkách školy. Do mateřské školy je každoročně přijímán příslušný počet dětí tak, aby nebyla překročena kapacita MŠ, která činí 40 dětí. Pokud není kapacita naplněna, přijímáme děti i během školního roku.

Do mateřské školy se přijímají děti zpravidla ve věku od tří let (§ 34, zákon č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů). V naší obci ani v blízkém okolí se nenachází žádné zařízení, které by pečovalo o děti mladší tří let. Proto, pokud není kapacita mateřské školy zcela naplněna, přijímáme i tyto mladší děti, zpravidla od dvou let. Tyto děti však musí být vyzrálé psychicky i fyzicky tak, aby pobyt v mateřské škole zvládly bez obtíží. Individuálně je proto jednáno s každým rodičem takového dítěte a jsou objasněny požadavky MŠ, které by dítě mělo při nástupu do MŠ zvládnout (jedná se zejména o oblast základní sebeobsluhy, dítě musí zvládat nástrahy - zejména schodiště, musí dodržovat čistotu, nepřijímáme děti s plenami, dítě by mělo být i přiměřeně vyzrálé tak, aby mu odloučení od rodiny nezpůsobovalo psychickou újmu).

Do naší mateřské školy nemohou být s ohledem na vnitřní uspořádání MŠ (schodiště, členitost budovy, prostory pro děti v přízemí i v patře...) přijímány děti s těžkou tělesnou vadou. Nebráníme se přijímání dětí se specifickými vzdělávacími potřebami, vždy však po zvážení různých hledisek, individuálně u každého dítěte a po poradě s odborníkem, který má toto dítě v péči. Vždy musejí být stanoveny optimální podmínky tak, aby dítě integraci zvládlo a jeho osobnost mohla být rozvíjena po všech stránkách.

5 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

5.1 Zaměření školy

Naše mateřská škola se zaměřuje na celkový rozvoj dítěte ve všech jeho oblastech. Školní vzdělávací program „Pohádkový rok“ provází děti školním rokem v závislosti na změnách v přírodě, typických svátcích a symbolech jednotlivých ročních období. Naším cílem je rozvíjet u dětí kompetence, které jsou důležité pro jejich další vzdělávání, jejich schopnosti a dovednosti a podporovat je v získávání nových vědomostí. Rozvíjíme osobní pohodu a spokojenost dětí, podporujeme jejich tělesný rozvoj a zdraví. Vytváříme u dětí základy hodnot, na kterých je založena naše společnost, rozvíjíme jejich schopnost komunikovat, spolupracovat, spolupodílet se na činnostech a rozhodnutích. Vytváříme podmínky a příležitosti k rozvoji sebevědomí a získávání zdravé sebedůvěry. Vedeme děti k poznání, že mají možnost svou životní situaci ovlivňovat a svobodně jednat, avšak zdůrazňujeme, že za to, jak se rozhodne a co udělá, následně odpovídá.

Školní vzdělávací program „Pohádkový rok“ je otevřený dokument s možností různých dodatečných úprav a vkládáním příloh. Tematické celky jsou variabilní, pedagogové mohou kdykoliv reagovat na konkrétní situace a zájmy dětí, vytvořit nové téma, cíle napříč integrovanými bloky a vracet se k nesplněným cílům.

Při plánování činností vycházíme ze všech vzdělávacích oblastí, které jsou uvedeny v Rámcovém programu pro předškolní vzdělávání. Jedná se o těchto pět oblastí:

- ✚ Dítě a jeho tělo
- ✚ Dítě a jeho psychika
- ✚ Dítě a ten druhý
- ✚ Dítě a společnost
- ✚ Dítě a svět

Vzdělávací program je koncipován tak, aby byly vytvářeny základy klíčových kompetencí, které jsou uvedeny v Rámcovém programu pro předškolní vzdělávání. Jedná se o tyto kompetence:

- ✚ kompetence k učení
- ✚ kompetence k řešení problémů
- ✚ komunikativní kompetence
- ✚ sociální a personální kompetence
- ✚ činnostní a občanské kompetence

Naším záměrem je vytvoření takového prostředí, ve kterém budou děti prožívat citovou, fyzickou i sociální pohodu. Dětem chceme nabízet přiměřené činnosti a aktivity, které odpovídají individuálním možnostem každého dítěte.

Celý ŠVP orientujeme tak, abychom u dětí podpořili snahu tvořit, experimentovat, přemýšlet a poznávat, pochopit svět kolem sebe a některé vztahy a souvislosti. Naším cílem je dovést dítě na konci svého předškolního období k tomu, aby v rozsahu svých osobních předpokladů získalo věku přiměřenou fyzickou, psychickou a sociální samostatnost a základy kompetencí k využívání získaných poznatků důležitých pro jeho další rozvoj a učení, pro život a vzdělávání.

Velký důraz klademe na utváření kamarádství, tolerance a úcty k vrstevníkům i dospělým. Vedeme děti k pomoci druhým a rovnému přístupu. Velmi vítáme spolupráci s rodinou.

5. 2 Dlouhodobé cíle vzdělávání

Všechny činnosti, které plánujeme v průběhu výchovně vzdělávacího procesu by měly směřovat k dosažení klíčových kompetencí a hlavních vzdělávacích cílů. Každé dítě se však vyvíjí jinak, má jiné schopnosti a předpoklady, a proto opustí mateřskou školu s různým rozsahem dovedností, schopností a vědomostí.

Při výchovně vzdělávací práci vycházíme ze třech hlavních cílů, které jsou uvedeny v RVP PV, což je:

- ✚ rozvoj dítěte, jeho učení a poznání
  - podporovat u dětí schopnost chápat svět kolem nás, jejich zájem o to, být jeho součástí s možností vlastní účasti na dění
  - povzbuzovat je k chuti učit se a radovat z poznávání nového, k porozumění věcem, jevům a změnám, ke schopnosti vyrovnat se s nimi a umění přizpůsobit se
  - dát dětem možnost k přemýšlení, rozvíjet jejich fantazii, zájmy, nadání, schopnosti a dovednosti jak po stránce tělesné, tak duševní
  - rozvíjet řeč dítěte a schopnost komunikovat s vrstevníky i dospělými

- ✚ osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
  - rozvíjet děti po stránce citové a mravní, položit základy sociálního cítění a solidarity
  - vést děti k osvojení si hodnot spojených s životním prostředím, zdravím a životem vůbec, k tomu, aby si vážily sebe i ostatních lidí
  - seznamovat děti v rámci jejich možností s tradicemi, kulturou a historií země, ve které žijí, rozvíjet schopnost estetického vnímání

- ✚ získání osobní samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost působící na své okolí
  - učit děti poznávat sám sebe, své možnosti a schopnosti, rozvíjet jejich sebedůvěru a sebevědomí
  - vést děti k toleranci ke druhým a schopnosti spolupracovat
  - podporovat v dětech poznání, že mohou jednat samostatně a svobodně, ale za to, co udělají, také musí nést odpovědnost

Hlavní cíl mateřské školy

Vytvořit prostředí, ve kterém se děti budou cítit dobře, dojde k jejich individuálnímu rozvoji a přípravě pro život ve společnosti.

Dlouhodobé cíle:

- + vzájemná komunikace, ohleduplnost, tolerance, všímavost
- + vzájemně si naslouchat, pomáhat jeden druhému
- + samostatně se rozhodovat, prosadit se
- + seznamovat se s realitou života
- + rozvíjet estetické vnímání
- + rozvoj citové stránky
- + vést ke zdravému životnímu stylu
- + spolupráce s rodinou a dalšími institucemi (zřizovatel, ZŠ...)

5. 3 Metody a formy vzdělávání:

Nejpřirozenější, nejčastější a nejdůležitější formou činností dětí předškolního věku je hra. Pedagogové proto při své práci využívají všechna její stádia (individuální, kooperativní i skupinová) a druhy (např. tvořivé, námětové, dramatizující, konstruktivní, s pravidly apod.)

Děti se učí především nápodobou. V průběhu všech činností proto využíváme situačního a sociálního učení, které je založeno na vytváření a využívání situací, které poskytují dětem srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí tak, aby se dítě učilo dovednostem a poznatkům v okamžiku, kdy je potřebuje, a lépe tak chápalo jejich smysl.

Do výchovně vzdělávacího procesu zařazujeme frontální, skupinové i individuální formy vzdělávání, pokusy a experimenty. Všechny organizační formy volí pedagogové tak, aby respektovaly individuální potřeby dětí, byly dostatečně vyvážené a pro děti atraktivní.

Kromě organizačních forem využíváme také metody slovní (např. rozhovor, dialog, monolog, vysvětlení, popis, vyprávění, beseda, předčítání), názorné (např. pozorování, předvádění, exkurze a vycházka) a praktické (např. experimenty, pokusy).

Výběr metod volí pedagogové vždy v závislosti na didaktickém cíli. Slovní metody vhodně spojují s praktickou činností, názorné metody pak s metodami praktickými.

Při vzdělávání dětí zachováváme také obecné zásady jako je cílevědomost, jednotnost a důslednost, přiměřenost, názornost, soustavnost a posloupnost, trvalost a individuální přístup.

Metody a formy vzdělávání:

- + Hra (individuální, kooperativní, skupinová, tvořivá, námětová, dramatizující, konstruktivní, s pravidly, pohybová, intelektuální, smyslová, napodobující)
- + Situační učení
- + Sociální učení
- + Kooperativní učení
- + Prožitkové učení
- + Učení hrou
- + Slovní metody (rozhovor, dialog, monolog, vysvětlení, popis, vyprávění, beseda, předčítání)
- + Názorné metody (pozorování, předvádění, exkurze, vycházka)
- + Praktické metody (experimenty, pokusy)
- + Metoda pokusu a omylu
- + Frontální, skupinová, individuální forma vzdělávání
- + Didakticky zacílené činnosti
- + Spontánní aktivity

5. 4 Průběh vzdělávání dětí se SVP a dětí nadaných

V naší mateřské škole se řídí vyhláškou 27/2016 Sb.

V případě podpůrných opatření 1. stupně postupujeme takto:

Na základě pozorování a průběžné pedagogické diagnostiky zpracováváme pro konkrétní dítě Plán pedagogické podpory. Tento plán zpracovávají učitelky na jednotlivých třídách. Při tvorbě plánu komunikujeme s rodiči, zohledňujeme jejich postřehy o dítěti. Plán průběžně vyhodnocujeme a aktualizujeme s ohledem na potřeby dítěte. Nejpozději po třech měsících vyhodnocujeme účinnost opatření. Pokud se podpůrná opatření nejeví jako dostatečná, doporučujeme rodičům návštěvu školského poradenského zařízení.

V případě podpůrných opatření 2. - 5. stupně postupujeme takto:

V návaznosti na vyjádření školského poradenského zařízení a rodičů dítěte zpracováváme IVP dítěte. Zde plánujeme, jakým způsobem budeme s dítětem se SVP dále pracovat (vzdělávací obsah, metody a formy práce, hodnocení dítěte apod.). IVP je zpracován bez zbytečného odkladu, nejdéle do jednoho měsíce. Za zpracování IVP je zodpovědná ředitelka školy.

5. 5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Ve vzdělávání dětí mladších tří let převládají spontánní činnosti nad řízenými. Nejčastěji uplatňujeme individuální nebo skupinovou formu činnosti. Důraz je kladen na volnou hru. V plné míře akceptujeme vývojová specifika (individualizace a diferenciacce). Při plánování vzdělávací nabídky pro děti mladší tří let vycházíme z jednoduchých principů, kterými jsou:

- jednoduchost a časová nenáročnost
- známé prostředí a nejbližší okolí
- smysluplnost a podnětnost
- dostatek prostoru a času pro volný pohyb a hru dítěte

Při vzdělávání dětí od dvou do tří let maximálně využíváme metody práce vhodné pro tuto věkovou kategorii:

- situační učení
- spontánní sociální učení (nápodoba)
- prožitkové učení
- učení hrou a činnostmi

6 VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Školní rok je rozdělen do čtyř integrovaných bloků, každý blok má potom různý počet tematických celků (rozpracování v TVP), jejichž doba trvání je různá. Bloky na sebe navazují, výstupy získané v jednotlivých blocích jsou uplatňovány a rozšiřovány i v blocích dalších.

Každý pedagog vybírá témata dle aktuální potřeby a zájmu dětí konkrétní třídy. Blíže je rozpracovává v třídním vzdělávacím programu.

Nabízená témata mohou pedagogové dle aktuální potřeby třídy vyměnit nebo nahradit. Součástí každého tématu je konkrétní pohádka nebo pohádkový příběh. Pedagogové při plánování vycházejí nejen z klasických pohádek, ale využívají i různé pohádkové knihy, příběhy s různými hrdiny (dětský či zvířecí hrdina apod.). K jednotlivým pohádkám/příběhům se lze v průběhu celého roku vracet a uchopit je v jiném konceptu než v předchozím tématu.

Pohádky a příběhy, ze kterých vycházíme (nemusí se v průběhu roku vyčerpat, případně se mohou objevit i další pohádky/příběhy, které nejsou uvedeny v následujícím seznamu).

Seznam pohádek/příběhů

O červené Karkulce	Maxipes Fík	Broučci
O koblížkovi	O víle Amálce	České Vánoce J. Lady
O perníkové chaloupce	Žofka	Ferda mravenec
O kohoutkovi a slepičce	O dvanácti měsíčkách	Hloupý Honza
Otesánek	Maková panenka	Honzíkova cesta
O pejskovi a kočičce	Ježeček dupálek	Kát'a a Škubánek
O Popelce	Tři prasátka	Krkonošské pohádky
Budulínek	Vánoční pohádky	Mach a Šebestová
O šípkové Růžence	Hrnečku vař	Malá čarodějnice
Tři medvědi	Zlatovláska	O chytré kmotře lišce
Bouda budka	Bob a Bobek	Pohádky o mašinkách
O Smolíčkovi	Sněhurka	Příhody včelích medvídků
Křemílek a Vochomůrka	Čert a Káča	Rukavička
O veliké řepě	O kůzlátkách	Skřítek Medovníček
Krteček a jeho kamarádi	O divokém prasátku Emanovi	Tři zlaté vlasy děda Vševěda

INTEGROVANÉ BLOKY:

1. Pohádkový podzim
2. Pohádková zima
3. Pohádkové jaro
4. Pohádkové léto

Integrovaný blok Pohádkový podzim	
Časové zařazení	září - polovina listopadu
Navrhovaná témata	Vzpomínáme na prázdniny; Já a kamarádi; Já a moji blízcí; Naše školka; Za zvířátka do ZOO; Podzim na zahrádce; Podzim na poli; Podzimní les; Ptáci; počasí; Zvířátka se chystají na zimu; Strašidla

Záměr bloku

Tento blok je zařazen na začátek školního roku, kdy děti přicházejí - po prázdninách nebo úplně poprvé - do mateřské školy. V tomto bloku se prostřednictvím pohádek seznámíme s novými kamarády a zavítáme do podzimní přírody. Společně budeme vytvářet pravidla společného soužití a učit se tato pravidla dodržovat. Budeme rozvíjet sebeobslužné a praktické dovednosti, podporovat dětská přátelství, navazování sociálních kontaktů a komunikační dovednosti. Zaměříme se na změny v podzimní přírodě a na plody, co nám podzim přináší. S přírodou se aktivně seznámíme na vycházkách do okolního prostředí.

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj a užívání všech smyslů
- postupný rozvoj sebeobslužných a praktických dovedností s přihlédnutím k věku dítěte
- rozvoj komunikativních dovedností
- získání relativní citové samostatnosti
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj představivosti a fantazie
- osvojování si poznatků a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem, podpora přátelství
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému

- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí
- seznamování se s prostředím mateřské školy, s místem a prostředím, ve kterém dítě žije
- vytváření povědomí o přírodě, osvojování si poznatků o přírodě a péči o ni
- osvojování si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností při péči o okolí
- vytváření bezpečného prostředí

Vzdělávací nabídka

- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- vytváření pravidel společného soužití
- činnosti vedoucí k rozvoji sebeobsluhy
- pohybové hry a činnosti, vycházky do okolí
- činnosti vedoucí k rozvíjení vzájemné komunikace mezi dětmi, mezi dětmi a dospělými
- různorodé společné hry a skupinové činnosti umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- práce s knihou, obrazovým materiálem
- manipulace s předměty, třídění
- hry podporující tvořivost, představivost a fantazii
- činnosti zaměřené na poznávání prostředí mateřské školy a jejího okolí
- hudební a hudebně pohybové činnosti
- výtvarné činnosti zaměřené na období podzimu
- grafomotorické činnosti (dle grafomotorického plánu)
- poznávání okolí, výlety do blízkých i vzdálenějších míst

Očekávané výstupy

- zvládat jednoduchou sebeobsluhu a pracovní úkony (přiměřeně k věku), uplatňovat základní kulturně hygienické návyky
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného

- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování, respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti, pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- vést rozhovor, popsat situaci (skutečnou, na obrázku...)
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno, porozumět slyšenému
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- mít povědomí o významu životního prostředí

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- Dítě uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- Dítě klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- Dítě se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění.

Kompetence k řešení problémů

- Dítě řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost.

- Dítě rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit.
- Dítě se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu.
- Dítě chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

Komunikativní kompetence:

- Dítě se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.).
- Dítě komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou.
- Dítě ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog.
- Dítě průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím.

Sociální a personální kompetence:

- Dítě projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost.
- Dítě napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí.
- Dítě se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim.
- Dítě si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky.
- Dítě chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

Činnostní a občanské kompetence:

- Dítě spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat.
- Dítě si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu.
- Dítě dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské).
- Dítě odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem.
- Dítě má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých.

Integrovaný blok „Pohádková zima“	
Časové zařazení	polovina listopadu - konec února
Navrhovaná témata	Mikuláš a čerti; Advent; Vánoce; Zima v přírodě; Počasí; Zimní sporty a radovánky; Zápis do školy; Jak se oblékáme; Moje tělo; Zdraví; Jídlo; Karneval; Pohádky

Záměr bloku:

Blok začíná obdobím před adventem a končí s odcházející zimou. S pohádkovými kamarády se připravíme na zimu, prožijeme společně advent a vánoční svátky, zimní radovánky a povíme si i něco o zdraví. Záměrem tohoto bloku je seznámení se s tradicemi u nás i ve světě, rozšíření poznatků o přírodě v souvislosti se zimním obdobím a získání nových poznatků o zdraví a zdravém životním stylu.

Dílčí cíle

- **rozvoj pohybových dovedností**
- **uvědomění si vlastního těla**
- **osvojení si poznatků o těle a zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě**
- **rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností**
- **rozvoj tvořivosti**
- **rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat**
- **poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě**

- posilování prosocionálního chování
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- rozvoj schopnosti přijímat základní hodnoty společnosti
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur
- osvojení dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností ke spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí
- poznávání jiných kultur

Vzdělávací nabídka

- pohybové aktivity - hudebně pohybové hry, tanečky
- lokomoční pohybové činnosti, zdravotní cvičení
- pohybové aktivity na sněhu - bobování, koulování, hry se sněhem
- aktivity zaměřené na období adventu, Mikuláše a vánočních svátků (vyrábění v souvislosti s adventem a vánočními svátky, pomoc při výzdobě školky, pečení cukroví...)
- seznamování se s lidovými zvyky a tradicemi
- recitace, zpěv, dramatizace
- příprava vystoupení pro rodiče
- Mikulášská a vánoční nadílka
- činnosti zaměřené na prevenci zdravého životního stylu
- činnosti zaměřené na poznávání lidského těla, prevence úrazů
- práce s obrazovým materiálem, s knihou, s encyklopediemi
- práce s interaktivní tabulí
- poslech pohádek, příběhů, dokončování příběhů
- hry zaměřené na rozvoj spolupráce, kooperace
- tvůrčí činnosti (výtvarné, pracovní) a využití méně tradičních materiálů
- hry zaměřené na orientaci v rovině, v prostoru
- hry zaměřené na rozvoj smyslů

Očekávané výstupy

- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů

- pojmenovat části těla, některé orgány, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky
- prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí, těšit se z hezkých a příjemných zážitků
- respektovat potřeby jiného dítěte, vnímat, co si druhý přeje či potřebuje
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dětmi i s dospělými
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- učit se nová slova a aktivně je používat, naučit se z paměti krátké texty, projevoval zájem o knížky
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
- chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- Dítě soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů.
- Dítě má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije.
- Dítě se učí nejen spontánně, ale i vědomě vyvine úsilí, soustředí se na činnost záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo;

dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům.

- Dítě odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých.

Kompetence k řešení problémů

- Dítě si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem.
- Dítě řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého.
- Dítě rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit.
- Dítě užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích.
- Dítě se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu.

Komunikativní kompetence:

- Dítě se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.).
- Dítě se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci.
- Dítě dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.).
- Dítě ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog.
- Dítě komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou.
- Dítě průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím.

Sociální a personální kompetence:

- Dítě samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej.
- Dítě se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídí, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy.
- Dítě chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování.
- Dítě napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí.
- Dítě se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout.
- Dítě je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným.

Činnostní a občanské kompetence:

- Dítě se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat.
- Dítě se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřené aktuálnímu dění.
- Dítě chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky.
- Dítě dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky.
- Dítě chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá.
- Dítě má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat.

Integrovaný blok „Pohádkové jaro“	
Časové zařazení	březen - duben
Navrhovaná témata	Jaro; Počasí; Pracujeme na zahrádce; Zvířátka a mlád'átka; Květiny; Stromy a keře; Velikonoce; Den Země; Ekologie; Čarodějnice

Záměr bloku

V tomto bloku se seznámíme s jarem a se vším, co k jaru patří. Probudíme společně přírodu ze zimního spánku, seznámíme se s prvními jarními květinami, s proměnami počasí. Oslavíme také tradiční jarní svátky. Budeme se věnovat i zvířátkům a hlavně mlád'átkům, která se na jaře rodí, oslavíme „Den Země“ a čarodějnice. Hlavním záměrem tohoto bloku je prohloubení a upevnění poznatků o přírodě, získání nových poznatků z oblasti ochrany přírody a obeznámení se s tradicemi v souvislosti s velikonočními svátky.

Dílčí cíle

- zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- rozvoj psychické i fyzické zdatnosti
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody, pohody prostředí
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání
- posilování přirozených poznávacích citů
- rozvoj paměti a pozornosti, myšlenkových operací
- rozvoj pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností
- rozvoj kooperativních dovedností
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přizpůsobit se, spolupracovat a spolupodílet se
- rozvoj společenského a estetického vkusu
- osvojení dovedností potřebných k péči o okolí
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- vytvoření podvědomí vlastní sounáležitosti se světem, s přírodou
- pochopit, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

Nabídka činností

- pohybové hry a činnosti
- vycházky, sportovní chůze
- smyslové a psychomotorické hry
- pozorování probouzející se přírody, experimentování a pokusy
- aktivity a činnosti v souvislosti s velikonočními svátky (tradice, zvyky, výtvarné, hudební a pracovní činnosti, koledy...)
- manipulace s předměty, práce s knihou, s interaktivní tabulí
- hry na rozvoj artikulačních a komunikačních dovedností
- recitace, vyprávění
- hry na rozvoj orientace v prostoru
- vycházky a výlety za zvířátky, pozorování zvířat v jejich přirozeném prostředí
- jednoduché pracovní činnosti na zahradě MŠ - setí, hrabání, zalévání...
- kooperativní činnosti
- společenské hry
- čarodějný týden - činnosti v souvislosti s oslavou tohoto svátku, netradiční sportovní disciplíny

Očekávané výstupy

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- koordinovat lokomoci, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- rozhodovat o svých činnostech
- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- zorganizovat hru
- spolupracovat s ostatními
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky
- vyjadřovat se samostatně a smysluplně ve vhodně zformulovaných větách

- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- utvořit jednoduchý rým
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film
- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- zvládat běžné činnosti a požadavky, jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všímat si nepořádků a škod, upozornit na ně
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- Dítě soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů.
- Dítě má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije.

Kompetence k řešení problémů

- Dítě zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti.
- Dítě chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit.

Komunikativní kompetence:

- Dítě se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci.
- Dítě ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní.

- Dítě dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.).

Sociální a personální kompetence:

- Dítě projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost.
- Dítě se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy.
  - Dítě je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným.

Činnostní a občanské kompetence:

- Dítě se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřené aktuálnímu dění.
- Dítě má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat.
  - Dítě ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit.

Integrovaný blok „Pohádkové léto“	
Časové zařazení	květen - srpen
Navrhovaná témata	Moje maminka; Řemesla; Doprava; Les; Hmyz; Bezpečnost; Svátek dětí; Naše vlast; Cestujeme do světa; Vesmír; Prázdniny

Záměr bloku

V tomto bloku se budeme věnovat tématům o rodině, oslavíme svátek maminek i svátek dětí. Vydáme se do přírody, budeme zkoumat a objevovat nejen nejbližší okolí, povíme si něco o naší republice i o vesmíru. O prázdninách se budeme

věnovat zejména hravým činnostem, převážně ve venkovním prostředí. Seznámíme se s dopravními prostředky, s bezpečností na silnici a budeme se učit, jak se v nebezpečných situacích chovat. Záměrem bloku je rozšířit dětem blízké téma, kterým je rodina, získat nové poznatky o práci a jejím významu, seznámit se s místem, kde žijeme, učit se vyhodnocovat nebezpečné situace, jak se v takových situacích chovat a jak jim případně předcházet.

Dílčí cíle

- ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní a poznatků o znakových systémech a jejich funkci
- přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému
- posilování přirozených poznávacích citů
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s dětmi i dospělými
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- vytváření povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Vzdělávací nabídka

- pohybové činnosti zaměřené na rozvoj fyzické zdatnosti (zejména venku, v přírodě), delší pěší chůze
- relaxační činnosti, dechová cvičení
- výlety s poznáváním krás ČR (blízké vzdálenější okolí)
- pobyt na školce v přírodě

- činnosti směřující k prevenci úrazů
- oslava svátku matek, svátku dětí
- návštěva různých míst v obci v souvislosti s tématem o řemeslech, přímé pozorování některých povolání
- práce s knihou, s obrázky, obrázkové čtení
- grafomotorické činnosti
- konstruktivní hry
- činnosti zaměřené na rozvoj, paměti, pozornosti, postřehu
- zpěv, hudební hry s využitím netradičních materiálů
- hry a činnosti zaměřené na rozvoj bezpečnosti, dopravní výchovu
- hry s přírodninami
- objeďování, zkoumání a experimenty v exteriéru

Očekávané výstupy

- zachovávat správné držení těla
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku
- vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují, odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech, odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- uvědomovat si své možnosti i limity
- přijímat pozitivní ocenění i případný neúspěch, vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- zachytit a vyjádřit své prožitky
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že odlišnosti jsou přirozené
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- bránit se projevům násilí, ubližování, ponižování apod.
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek s ohledem na druhé
- porozumět běžným projevům citových prožitků a nálad druhých
- vyjednávat s dětmi i dospělými, domluvit se na společném řešení

- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování, chránit se před ním, bránit se jeho důsledkům
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami potřeby apod.
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- chápat slovní vtip a humor
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- rozlišovat některé obrazné symboly, porozumět jejich významu
- sledovat očima zleva doprava
- poznat některá písmena a číslice, poznat napsané své jméno
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost, zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- Dítě klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- Dítě se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům.

Kompetence k řešení problémů

- Dítě si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem.
- Dítě užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích.

- Dítě zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti.

Komunikativní kompetence:

- Dítě ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní.
- Dítě ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku.

Sociální a personální kompetence:

- Dítě samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej.
- Dítě si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky.
  - Dítě se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout.

Činnostní a občanské kompetence:

- Dítě se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat.
- Dítě chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky.
  - Dítě dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské).

7 EVALUAČNÍ SYSTÉM V MŠ

Evaluace a autoevaluace jsou nedílnou součástí práce mateřské školy. Poznatky získané tímto způsobem slouží ke zkvalitnění podmínek práce a vlastní vzdělávací činnosti.

Při evaluaci hodnotíme:

- naplňování cílů Školního vzdělávacího programu, třídních vzdělávacích programů,
- soulad ŠVP s RVP PV, ŠVP s TVP
- individuální vývoj dětí
- vlastní práci učitelek a ředitelky školy
- výsledky vzdělávání
- podmínky vzdělávání
- spolupráce s rodiči, se zřizovatelem a dalšími institucemi

Evaluaci uskutečňujeme neustále a průběžně, podle daných kritérií a systému.

Systém evaluace:

- naplňování cílů Školního vzdělávacího programu, třídních vzdělávacích programů a jejich návaznost na Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
  - ➔ evaluace jednotlivých integrovaných bloků, evaluace jednotlivých témat:
    - co hodnotíme: naplnění cílů, provázanost jednotlivých témat, vhodnost zvolených metod, pokroky a zaujetí dětí
    - jak hodnotíme: písemně - evaluace tematických celků ve vztahu k dílčím cílům z RVP PV, evaluace tematických celků vzhledem ke klíčovým kompetencím z RVP PV
    - kdy hodnotíme: týdně (plnění cílů) a měsíčně (klíčové kompetence)
    - kdo hodnotí: všichni pg pracovníci
- soulad Školního vzdělávacího programu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání, soulad ŠVP s TVP
  - ➔ návaznost a provázanost jednotlivých dokumentů
    - co hodnotíme: zda je ŠVP zcela v souladu s RVP PV, zda TVP vychází z ŠVP
    - jak hodnotíme: porovnáním dokumentů

- kdy hodnotíme: soulad ŠVP s RVP 1x ročně, soulad ŠVP s TVP průběžně během roku
  - kdo hodnotí: soulad ŠVP s RVP ředitelka, soulad ŠVP s TVP učitelky
- individuální vývoj dětí
    - ➔ pokroky dětí s OŠD, pokroky ostatních dětí
      - co hodnotíme: jednotlivé pokroky v daných oblastech, respektive postupů ve vývoji a zdokonalování
      - jak hodnotíme: písemně - připravené záznamy o dětech, ústní konzultace s ostatními dle potřeby, porovnávání výtvorů dětí (kresba, grafomotorika...); písemně hodnotíme děti od věkové skupiny 3 - 4 roky
      - kdy hodnotíme: jednotlivé oblasti vždy 2x v průběhu roku
      - kdo hodnotí: všichni pg pracovníci (jednotlivě na každé třídě)
- vlastní práce učitelek a ředitelky školy
    - ➔ evaluace a autoevaluace
      - co hodnotíme: vlastní průběh vzdělávání z hlediska používaných metod a forem práce se záměry v této oblasti v ŠVP
      - jak hodnotíme: písemné záznamy - hospitace ředitelky, ústní konzultace s ostatními dle potřeby a na pg poradách
      - kdy hodnotíme: průběžně
      - kdo hodnotí: všichni pg pracovníci
- výsledky vzdělávání
    - ➔ souvisí s předchozími tématy
- podmínky vzdělávání
    - ➔ personální, materiální a organizační podmínky vzdělávání
      - co hodnotíme: kvalifikovanost pg týmu, účast na dalším vzdělávání, materiální podmínky školy ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP, účelnost organizačního uspořádání
      - jak hodnotíme: vlastní hodnocení školy, záznamy o DVPP, záznamy z porad, z kontrolní činnosti, dotazníky, ústní konzultace

- kdy hodnotíme: dle potřeby v průběhu roku, vlastní hodnocení školy
- 1x za 3 roky
- kdo hodnotí: ředitelka + ostatní pracovníce (dle odpovědnosti)
- spolupráce s ostatními
  - ➔ s rodiči, se zřizovatelem a dalšími institucemi
    - co hodnotíme: úspěšnost zvolených metod a forem spolupráce
    - jak hodnotíme: rozhovory s rodiči, dotazníky, konzultace se zřizovatelem
    - kdy hodnotíme: průběžně, dotazníky pro rodiče 1x za dva roky
    - kdo hodnotí: ředitelka, pověřená pracovníce